

Yayasan Komite Utang Kehormatan Belanda

Stichting Comité Nederlandse Ereschulden

Foundation the Dutch Debt of Honor Committee

PERSBERICHT: Stichting K.U.K.B. doet aangifte tegen Rijksmuseum vanwege het racistische gebruik van de term 'Bersiap'

Op 21 januari 2022 heeft Jeffry Pondaag, voorzitter van stichting *Komite Utang Kehormatan Belanda* (K.U.K.B., Comité Nederlandse Ereschulden), aangifte gedaan tegen het Rijksmuseum, curator Harm Stevens en museumdirecteur Taco Dibbits.

Stichting K.U.K.B. is onder andere bekend van de succesvolle rechtszaken tegen de staat met betrekking tot het bloedbad in Rawagede. Daarnaast is Jeffry Pondaag ook degene die het gebruik van de Gouden Koets op de maatschappelijke agenda heeft gezet als discussiepunt. Afgelopen weken ontstond er veel commotie toen de Indonesische curator Bonnie Triyana in een opiniestuk bekendmaakte dat het Rijksmuseum besloten had om de term 'Bersiap' in de nieuwe tentoonstelling 'Revolusi' niet langer te gebruiken vanwege de racistische betekenis. Maar nadat de Federatie Indische Nederlanders (FIN) aangifte deed tegen de Indonesische gastcurator, besloot het Rijksmuseum om Bonnie Triyana publiekelijk af te vallen en alsnog de racistische term te blijven gebruiken. Dit besluit vormt de aanleiding van de aangifte van stichting K.U.K.B.

Stigmatiserend en denigrerend

Het Rijksmuseum gaat willens en wetens door met het gebruik van een term die Indonesiërs op een koloniale wijze stigmatiseert. Het hele concept van de Bersiap voedt het racistische cliché dat Indonesiërs beestachtige wilden zijn. De term wordt ook gebruikt om het kolonialisme te legitimeren door te praten in de trant van: waar twee vechten hebben twee schuld.

Kolonialisme is een fundamentele ontkenning van de mensenrechten zoals beschreven in de *VN General Assembly resolutie 1514 (XV)*. Het woord Bersiap wist koloniale machtsverhoudingen uit en negeert daarmee deze VN-resolutie. Daarnaast wordt de Bersiap onterecht voorgesteld als een etnische strijd terwijl het een vrijheidsstrijd was tegen een buitenlandse bezetter. Met het negeren van de werkelijke oorzaak (de bezetting) en de voorstelling van de Bersiap als etnisch geweld, worden Indonesische doden uitgewist. De term is daarom ethnocentrisch en wekt de indruk dat Indonesische levens er niet toe doen. Dat is racisme. Daarbij komt dat de Nederlandse bezetting met de inval van Japan al in maart 1942 werd beëindigd. De Japanners verjaagden de Nederlanders slechts in drie dagen, op de fiets!

'Bersiap' is geen tijdsperiode

In de Nederlandse geschiedschrijving wordt de Bersiap als een afgebakende periode omschreven waarbij Indonesiërs vanaf 1945 tot 1946 eenzijdig naar de wapens grepen. Dit is onjuist. Naast de *Netherlands Indies Civil Administration* (NICA), het koloniale leger (het KNIL), kwam ook het koloniale Britse leger in 1945 naar Indonesië. Britse(-Indische)

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U. Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.

militairen gebruikten eveneens geweld tegen Indonesiërs, zoals bijvoorbeeld het bombardement op Surabaya. Zo hielpen zij hun Europese broeders om de herbezetting te realiseren. Door de Bersiap als periode van eenzijdig Indonesisch geweld voor te stellen, worden de tienduizenden burgerdoden van het Britse bombardement op Surabaya uitgewist.

Bovendien vormden provocaties vaak de aanleiding van geweld. Een voorbeeld hiervan is de actie van de Indo-Europese Victor Willem Ploegman die op 19 september 1945 besloot om de Nederlandse vlag te hijsen op een hotel in Surabaya. Omdat dit een openlijke provocatie was en een ontkenning van het bestaan van de Republiek Indonesië, ontstond er tumult. Indonesische jongeren klommen het dak op van het hotel om de blauwe baan van de vlag te scheuren waarna zij de rood-witte vlag hesen. Ook op andere plaatsen vonden er dergelijke Nederlandse provocaties plaats die geweld uitlokten.

Dus in plaats van de racistische term Bersiap te gebruiken, is het beter om het te hebben over de Onafhankelijkheidsoorlog (*Perang Kemerdekaan*) of de Revolutionaire Oorlog (*Perjuangan Revolusi*), dan wordt niet gedaan alsof alleen koloniale levens er toe doen.

17 augustus 1945, de dag van de onafhankelijkheid

Bij het refereren naar de periode van de strijd en oorlog voor onafhankelijkheid tussen 1945-1949 wordt ook erkend dat Indonesië onafhankelijk is sinds 17 augustus 1945, een datum die Nederland na bijna 77 jaar nog steeds weigert te erkennen. 'Als Nederland het land als hun bezit beschouwt, en meent dat wij tot 1949 nog Nederlandse koloniale onderdanen waren, wie zijn dan die mensen die volgens hen 'Bersiap-moorden' pleegden?', werpt voorzitter Jeffry Pondaag op. 'Omdat Nederland 27 december 1949 aanhoudt als de datum dat Indonesië onafhankelijk werd, kunnen ze niet tegelijkertijd spreken van 'Indonesiërs' als burgers van een bestaand land. De staat Indonesië, de Indonesische nationaliteit, wordt nu namelijk juist niet erkend! En ook tijdens de koloniale bezetting waren zij geen burgers maar 'onderdanen', dus als we de redenering van Nederland volgen dan hebben zij tussen 1945-1949 hun eigen 'onderdanen' vermoord. Welke redenering we ook volgen, het is hoe dan ook racisme', vervolgt Pondaag. Hij concludeert: 'Zo wil Nederland van twee walletjes eten. De Indonesische bevolking die rond 1945 zo'n 70 tot 100 miljoen mensen telde, werden niet als mens gezien, denk aan de bordjes met verboden voor honden en inlanders.'

Op deze manier wordt de Bersiap gebruikt om de juridische erkenning van 17 augustus 1945 als onafhankelijkheidsdatum te vermijden. 'Wat nooit wordt uitgelegd is dat de (Indische) Nederlanders die in die periode zijn vermoord, binnen het koloniale systeem daders waren en een rol hadden in de bezetting', zegt Pondaag. Stichting K.U.K.B. stelt hiermee dat de term 'Bersiap' dus niet alleen racistisch is, het is ook een vorm van geschiedvervalsing.

K.U.K.B.-secretaris Christa Soeters

+31 638613795

+62 82114522199

www.kukb.nl

[Telefoonnummer niet voor publicatie]

*Indien u geen updates wil ontvangen van Stichting K.U.K.B. laat het ons weten, dan verwijderen wij uw emailadres van de mailinglijst.

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

**Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U.
Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.**